

برنام‌حدا

کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان

راهنمای کامل والدین

پاسخ به رایج‌ترین پرسش‌های والدین
از شش تا نه سالگی

دکتر رابین گلداستین
با همکاری جنت گالانت

مترجم:
دکتر مینا اخباری آزاد

سرشناسه	: گلداستاین، رابین، Goldstein, Robin
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای کامل والدین ۲: پاسخ به رایج‌ترین پرسش‌های والدین از شش تا نه سالگی / رابین گلداستاین، با همکاری جنت گالانت؛ مترجم مینا اخباری آزاد.
مشخصات نشر	: تهران: صابرین، کتابهای دانه، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۰ ص.
فروست	: کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان.
شابک	: 978-964-2785-32-2
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: اثر حاضر ترجمه بخشی از کتاب "The parenting bible, c2002" می‌باشد.
موضوع	: کودکان - - سرپرستی
موضوع	: رفتار والدین
شناسه افزوده	: گالانت، جنت
شناسه افزوده	: Gallant, Janet
شناسه افزوده	: اخباری آزاد، مینا، ۱۳۵۱ - ، مترجم
رده‌بندی کنگره	: HQ ۷۶۹/ک۷۶۶ر۲ ۱۳۸۹
رده‌بندی دیویی	: ۶۴۹/۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۱۹۲۹۸۵

کتابهای دانه

مؤسسه انتشارات صابرین ۸۸۹۶۸۸۹۰

راهنمای کامل والدین (۲)
دکتر رابین گلداستاین

مترجم	دکتر مینا اخباری آزاد
ویراستار	مینا غرویان
اجرای طرح جلد	نرگس محمدی
تعداد	۳۰۰۰
چاپ اول	۱۳۸۹
لیتوگرافی	کارا
چاپ جلد	اکسیر
چاپ متن و صحافی	قدیانی

۲-۲۲-۲۷۸۵-۹۶۴-۹۷۸ : شابک

ISBN: 978-964-2785-32-2

حقوق ناشر محفوظ است.

قیمت ۴۷۰۰ تومان

فهرست مطالب

سخن ناشر..... ۵

مقدمه ۶

۱۱

شش تا نه سالگی

فصل ۱: تغییرات تدریجی ۱۳

فصل ۲: رشد استقلال ۲۹

فصل ۳: موارد سخت ۵۲

فصل ۴: تعیین محدودیتها ۷۵

فصل ۵: زندگی خانوادگی ۹۹

فصل ۶: همراهی ۱۲۹

فصل ۷: مدرسه ۱۴۸

فصل ۸: وقتی والدین در خانه نیستند ۱۷۴

فصل ۹: خلاقیت و بازی ۱۸۸

فصل ۱۰: برنامه‌های تابستانی ۲۱۴

نمایه ۲۲۸

سخن ناشر

خواننده محترم، کتابی که پیش روی دارید، یک جلد از کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان است.

کتابهای این مجموعه با وجود ارتباط موضوعی، هرکدام از نظر مطلب مستقل هستند. آمادگی برای زایمان، روشهای مناسب و صحیح شیر دادن، تولد فرزند دوم، نقش پدر در تربیت کودک، پرورش کودک تیزهوش، آموختن به کودکان درباره خدا، سلامت جنسی در کودکان و نوجوانان، پرورش فرزندان امیدوار و موفق، کلیدهای رفتار با نوجوانان و نیز مطالب متنوع و جالب دیگری که به روشها و مشکلات تربیتی کودکان و نوجوانان تا سنین بلوغ می پردازد، موضوع کتابهای این مجموعه را تشکیل می دهند.

روش نویسندگان این کتابها، آموزش شیوه‌های عملی به والدین است. در نتیجه، هرکتاب از فصلهای متعددی تشکیل شده است که هر فصل به توضیح یک روش کلیدی می پردازد. مجموعه کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان، علاوه بر پیشنهاد علمی و معتبر خود، از زبانی ساده برای توضیح مطالب و انتقال آنها به خواننده استفاده کرده است که برای عموم مادران و پدران جوان قابل استفاده خواهد بود.

مقدمه

«آیا وقتی کودکم گریه می‌کند باید او را در آغوش بگیرم؟»
«آیا همیشه مجبورم منطقی رفتار کنم؟»
«کودکم صبح که از خواب بیدار می‌شود در کارها همکاری نمی‌کند؛
دلیل این رفتارش چیست؟»
«چگونه می‌توانم به فرزندم یاد بدهم مسئولیت بیشتری بپذیرد؟»
«آیا همهٔ بچه‌های سیزده‌ساله این اندازه در مقابل والدین خود آشفته
هستند؟»

پرورش کودک مسئولیتی بسیار مهم و در عین حال مشکل، توان‌فرسا و هیجان‌انگیز است. همان‌طور که فرزندان رشد می‌کند چاره‌ای ندارید که احساسات مختلف را تجربه کنید. کودک هرچه بیشتر مستقل می‌شود، بیشتر لذت می‌برید، اما این احساس هم تا حدی با تردید همراه است. اغلب، سؤال‌هایتان ممکن است طیفی از پرسش‌های معمولی (دربارهٔ نظافت، مدت زمانی که با تلفن حرف می‌زنند، بحث‌هایی دربارهٔ مدل‌های مو) تا پیچیده (دربارهٔ آموزش تشخیص موارد درست از غلط، رقابت خواهربرادری، کنار آمدن با مسئله طلاق)، و حتی واقعاً ترسناک (دربارهٔ خشونت ناشی از استفاده از اسلحه، مواد مخدر، و حتی الککل) باشد.

کتاب راهنمای کامل والدین به پرسش‌هایی پاسخ می‌دهد که بسیاری از والدین طی بیست سال کار، از من به عنوان مشاور و پژوهشگر والدین در زمینهٔ رشد دوران کودکی پرسیده‌اند. این پاسخ‌ها می‌تواند شکافی را که

میان منابع سنتی نصیحت و اطلاعات مربوط به خانواده و افراد صمیمی در یک خانه به وجود آمده، پرکند. راه‌حلهای این کتاب در ارتباط با شناخت تفکر کودکان و براساس کارهای ژان پیاژه^۱، پژوهشگر مشهور در زمینه رشد کودک است.

همچنین مطالعه این کتاب تا حدّ زیادی به شما آرامش خاطر مضاعفی می‌دهد. همچنان که با تجربه‌های واقعی و مراحل قابل پیش‌بینی رشد آشنا می‌شوید (که توسط اریک اریکسون^۲، روان‌شناس اجتماعی و نظریه‌پرداز، تعریف شده است)، متوجه می‌شوید که اغلب رفتارهای کودکان کاملاً طبیعی است. همه کودکان نوپا با اراده‌اند؛ همه بچه‌های هفت‌ساله به یادآوری مکرر نیاز دارند؛ و همه بچه‌ها در اوان نوجوانی روحیه‌ای متغیّر دارند. با کسب این اطلاعات می‌توانید انتظارات خود را واقعی کنید. سپس بسیاری از تضادهایی را که ناشی از توقعات موجود است کنار خواهید گذاشت. به‌طور مثال، اینکه کودک سه‌ساله شما مانند کودکی چهار یا پنج‌ساله رفتار کند، یا اینکه فرزند دوازده‌ساله‌تان با همسالان خود مانند یک فرد بالغ برخورد و قضاوت داشته باشد.

این کتاب شما را تشویق می‌کند وقت بیشتری را با کودک خود بگذرانید، به حرفه‌هایش گوش کنید، محدودیتهایی برایش قائل شوید، و به او علاقه نشان دهید. او به هر طریق و در هر مرحله‌ای، از عشق و نقش فعالانه شما نفع خواهد برد. حتی اگر دیگران سهم بیشتری در مراقبت از او دارند، اما مسئولیت پرورش و تربیت او حقیقتاً برعهده شماست. به همین دلیل، پاسخ‌هایی که در کتاب راهنمای کامل والدین لحاظ شده، خطاب به شما به عنوان یک والد است، اگرچه این توصیه‌ها می‌تواند مورد استفاده همه مراقبان، معلمان و دیگر بزرگسالانی هم که در زندگی کودکان نقش دارند، قرار گیرد.

1. Jean Piaget

2. Erik Erikson

پرسش‌ها و پاسخ‌ها ابتدا بر اساس گروه سنی کودک مرتب شده‌اند: کتاب اول - پنج سال اول؛ کتاب دوم - شش تا نه سالگی؛ و کتاب سوم - ده تا سیزده سالگی است. سؤالها با توجه به مهم‌ترین موضوعات گروه سنی مرتب شده‌اند. هر سؤال و پاسخ به طور مستقل و کامل قید شده است، بنابراین می‌توانید از هر قسمتی که می‌خواهید مطالعه کتاب را آغاز کنید. از آنجا که بسیاری از موضوعات مکمل یکدیگرند، اگر هر موضوع را در بخش مربوط به خود مطالعه کنید آن را بهتر متوجه خواهید شد.

همچنین می‌توانید مطالعه یک موضوع را در هر سه گروه سنی دنبال کنید. به طور مثال، روابط خواهر و برادری در بخش یک تحت عنوان چگونه می‌توانم به فرزندانم کمک کنم با هم به توافق برسند؟ آورده شده است؛ در بخش دو تحت عنوان درباره رقابت خواهر و برادری چه کاری باید بکنم؟ و در بخش سه با عنوان چرا دخترم به خواهر و برادرش حسادت می‌کند؟ وجود دارد. پاسخ‌ها به تناسب گروه سنی است، و بدون در نظر گرفتن سن کودک نیز برایتان قابل استفاده و مفید است. علاوه بر آن، بعضی از موارد مثل سازگاری با یک خانواده مختلط که فقط یک‌بار آمده، اما موارد مربوط به آن در هر مرحله از رشد کاملاً مورد استفاده است.

پرسش‌ها و پاسخ‌ها به تناوب جنسیت آمده است به نحوی که مقاله‌ای درباره یک پسر معمولاً با مقاله‌ای درباره یک دختر ادامه پیدا می‌کند. با این وجود، پاسخ‌های بیشتر قسمت‌ها برای هر نوع جنسیتی مناسب است؛ و یا پاسخ‌هایی که معمولاً مربوط به سازگاری والدین تک فرزند است در مورد خانواده‌هایی با فرزندان بیشتر هم قابل اجراست.

رسیدن به پاسخ‌های خاص در ارتباط با پرسش‌های مربوط به پرورش فرزندان اهمیت دارد زیرا شما می‌خواهید آنچه را که در توان دارید به نحو احسن به کار گیرید. رفتارها و برخوردهای روزانه شما می‌تواند شخصیت و رفتار فرزندان را به سوی روشهای مثبت هدایت کند. وظیفه

چالش برانگیز پرورش کودک به عشق، از خود گذشتگی، اختصاص دادن وقت و توجه زیاد نیاز دارد، و شما در این مورد استحقاق هرگونه کمک و تشویقی را دارید. کتاب راهنمای کامل والدین آشفته‌گی‌های طبیعی و شک و تردید شما را در نظر می‌گیرد و با پاسخ‌هایی که به شما می‌دهد به شما اطمینان خاطر می‌بخشد و همین موضوع سبب می‌شود پرورش کودک برایتان ساده‌تر، موفقیت‌آمیزتر و لذت‌بخش‌تر گردد.

شش تا نه سالگی

آیا برنامه‌های در نظر گرفته شده برای کودکم بیش از حد فشرده است؟
آیا کودکان دیگر خودشان اتاقشان را مرتب می‌کنند؟
چگونه می‌توانم بگویم کودکم در مدرسه پیشرفت خوبی دارد؟
چه زمانی باید اجازه انجام کاری را به فرزندم بدهم؟

اولین سالهای دوره دبستان دوره هیجان‌انگیزی برای تغییر در زندگی کودکان است، و همین‌طور اوقات پرکاری برای والدین که باید خودشان را با برنامه‌های مربوط به خود و کودکانشان هماهنگ کنند. کودکان دوران مدرسه را آغاز می‌کنند، رابطه‌های دوستانه عمیقی برقرار می‌نمایند، در فعالیتهای فرهنگی و ورزشی خارج از مدرسه شرکت و احساس مسئولیت و استقلال بیشتری پیدا می‌کنند. آنها به بلوغ جسمی می‌رسند و خویشتن‌داری در آنها رشد می‌کند. با این وجود، گاهی نیز احساس عدم امنیت و حقارت می‌کنند.

این سالها، دوران سختی است. کودکان به‌طور فزاینده‌ای درگیر یادگیری آموزشی و تعقیب علائق خود هستند. این علائق چه فوتبال، نواختن پیانو، حضور در تیم شنا و آمادگی جسمانی باشد، چه شرکت در بازیهای فضای آزاد، جمع‌آوری اشیای مختلف و ... آنها کشف می‌کنند در چه زمینه‌هایی استعداد دارند و در چه مواردی باید بیشتر تمرین کنند.